

ΣΩΤΗΡΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ
ΑΠ' ΤΗ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΑΠ' ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

- ΨΗΛΑΦΗΣΕΙΣ, ποιήματα, Δωδώνη, 1985
- ΝΤΙΑΛΙΘ' ΙΜ, ΧΡΙΣΤΑΚΗ, διηγήματα, Ύψιλον, 1987, Κέδρος, 1990, Πατάκης, 2018
- ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΑΠ' ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, διηγήματα, Κέδρος, 1989
- Ν' ΑΚΟΥΩ ΚΑΛΑ Τ' ΟΝΟΜΑ ΣΟΥ, μυθιστόρημα, Κέδρος, 1993, Πατάκης, 2015
- Η ΦΛΕΒΑ ΤΟΥ ΛΑΙΜΟΥ, διηγήματα, Πατάκης, 1998
- Η ΒΡΑΔΥΠΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ, διηγήματα, Πατάκης, 2001
- ΤΟΥΣ ΤΑ ΛΕΕΙ Ο ΘΕΟΣ, μυθιστόρημα, Μεταίχμιο, 2002, Πατάκης, 2016
- ΤΑ ΟΠΩΡΟΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, αφήγημα, Πατάκης, 2005
- ΣΑΝ ΤΟ ΛΙΓΟ ΤΟ ΝΕΡΟ, μυθιστόρημα, Ελληνικά Γράμματα, 2008, Πατάκης, 2017
- ΤΑ ΖΥΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ, διηγήματα, Πατάκης, 2009
- Η ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΞΕΡΟΧΟΡΤΟΥ, μυθιστόρημα, Πατάκης, 2011
- ΤΟ ΚΟΥΜΠΙ ΚΑΙ ΤΟ ΦΟΡΕΜΑ, διηγήματα, Πατάκης, 2012
- ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΛΙΑ, μυθιστόρημα, Πατάκης, 2014
- ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΜΟΥ ΔΕΛΟΥΝ, διηγήματα, Πατάκης, 2015
- ΘΑΜΠΩΣΕ Ο ΝΟΥΣ, διηγήματα, Πατάκης, 2017

ΣΩΤΗΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

*Ένα παιδί
απ' τη Θεσσαλονίκη*

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία
Πεζογραφία – 451

Σωτήρης Δημητρίου, Ένα παιδί απ' τη Θεσσαλονίκη

Υπεύθυνη έκδοσης: Ελένη Κεχαγιόγλου

Διόρθωση: Δέσποινα Ζηλιφίδου

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Φιλμ-Μοντάζ: Μαρία Ποιινιού-Ρένεση

Copyright© Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη)

και Σωτήρης Δημητρίου, Αθήνα, 2018

Πρώτη έκδοση από τις εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα, 1989

Νέα έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Δεκέμβριος 2018

K.E.T. B825 K.E.Π. 392/18 ISBN 978-960-16-7919-8

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΡΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Στη Μαριάννα
στο Αλεξανδράκι*

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Ένα παιδί απ' τη Θεσσαλονίκη 11

Ωκεανός 19

Ο Νίκος είν' εντάξει 25

Αμέρικα-Αμέρικα 35

Το αγκάλιασμα 43

Η Μαρίτσα των σκυλιών 49

Αφισοκάθαρση 59

Γράμμα απ' το Φιέρι 65

Άντρας από τη Βουλγαρία 73

Η Ασπρούλα 81

Go, go, Johnny 91

Πού πας, καραβάκι 99

Αγριοκερασιά	107
Να χτυπήσεις τις καμπάνες	115
Με νύχια και με δόντια	121
Κάι, κάι, θεούλη μου	129

Ένα παιδί απ' τη Θεσσαλονίκη

Το βρήκα το αγγελούδι μου
σε ένα ύποπτο σινεμά
κάπνιζε ένα τσιγαράκι
κι είχε τα μάτια του υγρά.

Σάντρο Πέννα

Θα 'ταν γύρω στον Νοέμβρη, γιατί κάθε πρωί βρίσκαμε την πλατεία Εξαρχείων, όπου μαζευόμασταν, γεμάτη φύλλα. Κίτρινα φύλλα που 'πεφταν συνέχεια. Το πρόβλημα των εργατών. Ο αέρας τα μετακινούσε από δω κι από κει και η βροχή τα κόλλαγε χαλκομανίες στα πεζοδρόμια.

Κείνο το πρωινό κανονίσαμε πού θα πάνε οι εργάτες, δηλαδή όχι τόσο εγώ, όσο ο υποεπιστάτης, όπως είχε αυτοχρισθεί ένας εργάτης του συνεργείου.

Ήταν εξυπηρετικός, ξάντενε δύσκολες καταστάσεις, ήταν βέβαια γλείφτης και πρόκα, αλλά λίγο αδιαφορούσα, λίγο με βόλευε, έγινε το δεξί μου

χέρι. Κορδωνόταν γι' αυτό στους άλλους εργάτες. Είχε σκαλίσει μάλιστα σε μια μεγάλη σβηστήρα τ' αρχικά του και το Υ/στης (υποεπιστάτης), κι όλο έβρισκα πίσω απ' τις κάρτες παρουσιών τη στάμπα απ' την αυτοσχέδια σφραγίδα του.

Είχαν φύγει οι εργάτες και 'γώ περίμενα σε κάποιον απ' τα τραπέζια της πλατείας τον βοηθό μου να φέρει καφέδες.

Κάποια στιγμή άκουσα σούσουρο μέσ' απ' τα φυλλάγματα του πάρκου κι αμέσως μετά τον βοηθό μου να φωνάζει τρακαρισμένος.

«Όπα, διάολε. Τι 'σαι συ, ρε».

«Πρωί πρωί, ρε μπάρμπα;» άκουσα μια αγορίστικη, βραχνή φωνή. «Γκουχ γκουχ» έβηχε.

«Αφεντικό, σου φέρνω λαγό» μου φώναξε ο βοηθός μου.

Έρθε κρατώντας απ' το μπράτσο ένα αγόρι, ίσαμε δώδεκα χρονών. Πετσί και κόκαλο. Ένα φύλλο. Φορούσε μπουφάν μπλουτζίν, πολύ φαρδύ και μεγάλο –του 'φτανε ως τα γόνατα–, ένα παλιομοδίτικο, μεταποιημένο παντελόνι και σαγιονάρες θαλάσσης.

Τα μαλλιά του καρφιά κοντοκουρεμένα με τον τρόπο των πανκ και το πρόσωπό του οβάλ, όμορφο, που το μισό ήταν δυο μεγάλα, σβησμένα μάτια.

Στον λοβό του αυτιού είχε μια ξεραμένη πληγή, απ' όπου κρεμόταν σαν σκουλαρίκι ένας χάλκινος τσολιάς, πέντε πόντους μάκρος.

Το χρώμα του ήταν καφέξανθο, είχε φακίδες στο πρόσωπο κι απ' την όλη κοψιά του καταλάβαινες πως θα 'ταν κανένα τσιγγανάκι.

Ήτανε κατάχλωμο κι απ' τα μάτια του κρεμόντουσαν μελανιά μισοφέγγαρα.

Περιέργως, αυτό το καχεκτικό πλάσμα είχε απ' τους καρπούς και κάτω χέρια στιβαρά, δυσανάλογα μεγάλα, καταφαγωμένα και πετσιασμένα. Χέρια αντρός.

Στάθηκε μπροστά μου, πηγαίνοντας μια μπρος, μια πίσω, σαν εκκρεμές απ' την αδυναμία, και μου λέει «τι με ξυπνήσατε, ρε μάστορα;».

Στο μεταξύ ερχόταν ο βοηθός μου, με δυο πλαστικά κύπελλα νεσκαφέ.

«Βρε κακομοίρικο» του κάνει όταν ζύγωσε. «Θα πεθάνεις, μωρέ. Τους βγάζεις δεν τους βγάζεις τρεις μήνες».

Αγρίεψε ο μικρός.

«Κακομοίρικο είσαι και φαίνεσαι, παλιοσκουπιδιάρη» και συγχρόνως του αρπάζει το ένα ποτήρι και ρούφηξε καφέ. «Να για να μάθεις» και του τον ξαναδίνει.

«Κράτα τον τώρα, μπάσταρδε. Τι μου τον δίνεις. Να πάθω κανά Έιτζ;»

Ο μικρός κούνησε το κεφάλι του με περιφρονητικό νόημα. Έκατσε σε μια καρέκλα κι έβγαλε κάτι άφιλτρα τσιγάρα χύμα απ' την τσέπη του. Άνοιξε δυο σ' ένα χοντρό παλιόχαρτο, άρχισε να τρίβει στον καπνό κάτι ξεραμένα φύλλα, που επίσης έβγαλε από την τσέπη του, μάλλον άσχετα.

Κατόπι επιχειρήσε να στρίψει τσιγάρο, αλλά του έτρεμαν τα χέρια, ήταν και δυσμεταχειρίστο το χαρτί και το χαρμάνι χύθηκε πάνω στο πλαστικό της καρέκλας. Ξαναμάζεψε το μισό και τελικά έφτιαξε ένα ψευδοτσιγαρλίκι κι άρχισε να καπνίζει.

«Μπάρμπα, γουσταρίζεις;» λέει στον βοηθό μου. «Μπα, ψόφιο, ε;»

Μου 'κανε εντύπωση η αφοβία και η αδιαφορία του. Λες και δεν υπήρχαμε εμείς εκεί, μεγάλοι άντρες. Όλη την ώρα καντήλιαζε απ' τη νύστα και την αδυναμία.

Ο βοηθός μου, κάποια στιγμή που έγειρε επικίνδυνα, τον πιάνει απ' τους ώμους και του λέει «από πού 'σαι, ρε κακόμοιρο; δεν έχεις σπίτι; μάνα, πατέρα; αχ, έρημη αρφάνεια».

Του πιάνει το χέρι ο μικρός και του λέει «εδώ, μπάρμπα, εκατό». Του το βάζει στη μέση του. «Εδώ

διακόσες». Του το βάζει στον μηρό του. «Εδώ πεντακόσες, κι άμα θέλει κώλο, μια χήνα. Γουσταρίζεις;»

Άστραψε το μάτι του βοηθού μου. Έρχεται δίπλα μου και μου λέει σιγανά «πούστης, πούστης».

Τον άκουσε ο πιτσιρικάς και του λέει «κλάσε μας μια μάντρα αρχίδια, ρε μπάρμπας».

«Είσαι και τσαμπουκάς, ρε;» του κάνει μισοαπειλητικά, μισοφοβισμένα ο βοηθός μου. «Αφεντικό, να το φιστικώσω; Μπα, μπορεί να μου μείνει στα χέρια και να 'χουμε μπλεξίματα».

«Φτύσε μπούτια σου, ρε νούμερο» του κάνει ο μικρός.

«Πώς σε λένε;» τον ρωτάω.

«Τσιπς».

«Από πού είσαι;»

«Από Σαλονίκη» μου αποκρίνεται και συγχρότως βγάζει και μου δίνει μια φωτογραφία του, απ' αυτές με τις τέσσερις συνεχόμενες στάσεις, και μια αστυνομική ταυτότητα ενός άνδρα. Οι φωτογραφίες έδειχναν τον Τσιπς χαρούμενο, να κάνει σκέρτσες στον φακό.

Από πίσω, κάποιος είχε γράψει με ευανάγνωστα, καλλιγραφικά γράμματα. «Ο Τσιπς το μεγαλύτερο πρεζόνι της Θεσ/κης. Ο μεγαλύτερος μαγκάκος».

«Αυτός;» του δείχνω τον άνδρα της ταυτότητας.

«Ο πατέρας μου» μου λέει. «Είναι φυλακή», κι αμέσως μετά, «είναι μακριά από δω Κορυδαλλός;».

«Ε, κάνα μισάωρο» του λέω.

«Όσο Παραλία-Καραμπουρνάκι;»

«Πού να ξέρω».

Μετά άρχισε με αδύνατη σαν ψίθυρο φωνούλα να μου ζητάει πληροφορίες για ένα παπάκι που ήταν απέναντι, πώς θα το βάλει μπρος για να πάει στον Κορυδαλλό.

«Θα σε πιάσουν, ρε μαύρο» του λέει ο βοηθός μου.

«Έχει μπάτσοι εδώ;» στράφηκε σε μένα.

«Παντού έχει» του αποκρίνομαι.

Άρχισε κατόπι ν' αδειάζει τις τσέπες του πάνω στο τραπέζι, θέλοντας προφανώς να διευθετήσει το «έχει» του. Ένα τσαλακωμένο, βρόμικο πενηντάρικο, κάτι κέρματα, έναν καθρέπτη από μηχανάκι, δυο τρεις βίδες κι ένα ολοκαίνουριο, ψευτοχρυσωμένο μπρελόκ, για κλειδιά αυτοκινήτου. Τα δείχνει στον βοηθό μου.

«Είσαι με μια χήνα;»

«Να δω το μπρελόκ;» του λέει αυτός.

Του 'γνεψε, ναι.

Ήταν τελείως εξαντλημένο. Ψέλλιζε πια κι έκλεινε συνέχεια τα μάτια. Τελικά έγειρε στο τραπέζι και το πήρε ο ύπνος.

Τρόμαξα απ' το θέαμα του αυχένα του. Αποσαρκωμένος, ανάγλυφοι σε βάθος οι σπόνδυλοι. Ένας άρρωστος μίσχος. Το σκούνησε ο βοηθός μου, ανασήκωσε λιγάκι το κεφάλι του, του 'πε με σβησμένη φωνή «μη πειράζει» και παραδόθηκε.

Μουρμούρισα στον βοηθό μου ν' απευθυνθούμε πουθενά, να κάνουμε κάνα τηλεφώνημα, μ' έκοψε.

«Θες μπελιά, μου φαίνεται».

Το αφήσαμε εκεί και φύγαμε για τη δουλειά. Μόλις στρίψαμε στη γωνία, ο βοηθός μου με σταματάει, στέκεται μπρος μου, με κοιτάζει με ύφος θριαμβευτικό, μου ντιντινίζει στα μάτια μου, σε απόσταση ασφαλείας, το μπρελόκ και μου λέει «κοίτα, του το 'φαγα του πούστη».